

Zaključki kongresa MI'24

Slovensko društvo za medicinsko informatiko je 7. in 8. novembra 2024 v Termah Zreče organiziralo kongres MI'24 z naslovom »Digitalna preobrazba za dostopno, varno in kakovostno zdravstveno oskrbo«.

Kongresa se je udeležilo več kot 150 predstavnikov izvajalcev zdravstvene dejavnosti, osrednjih institucij s področja zdravstva, medicinskih in zdravstvenih fakultet, raziskovalnih organizacij, društev in IT industrije.

V dvodnevnem programu je bilo 7 plenarnih in 22 strokovnih predavanj ter dve okrogli mizi.

Na podlagi prispevkov avtorjev in razprave na okroglih mizah so bili pripravljene zaključki s priporočili za nadaljnjo digitalno preobrazbo v zdravstvu.

Zakon o digitalizaciji zdravstva

Ministrstvo za zdravje pripravlja Zakon o digitalizaciji zdravstva.

Ministrstvu predlagamo, da zakonodajo, ki bo podlaga za nadaljnjo digitalizacijo zdravstva, oblikuje premišljeno s ciljem doseganja najboljših možnih učinkov ter da med ključne strokovne partnerje nujno vključi več organizacij in posameznikov s področij medicinske informatike in bioinformatike, brez katerih ni mogoče optimalno digitalizirati zdravstva.

Evropski zdravstveni podatkovni prostor

Evropska Uredba o evropskem zdravstvenem podatkovnem prostoru predvideva vzpostavitev nacionalnih komponent za varen čezmejni dostop do zdravstvenih podatkov posameznika in za sekundarno uporabo teh podatkov. NIJZ izvaja pripravljalne aktivnosti za njihovo vzpostavitev v Sloveniji.

Podpiramo prizadevanja za pravočasno vzpostavitev nacionalnih komponent in njihovo povezovanje v enotno evropsko infrastrukturo.

Nadaljnji razvoj nacionalnih rešitev

NIJZ pripravlja nadgradnje portala in mobilne aplikacije zVEM ter nadgradnje rešitve eNaročanje. ZZZS v sodelovanju z izvajalci zdravstvene dejavnosti vpeljuje elektronski predlog imenovanemu zdravniku in elektronski prenos odločb in drugih dokumentov imenovanih zdravnikov in zdravstvene komisije k izvajalcem zdravstvene dejavnosti ter informacijsko podpira posodobitev vrednotenja bolnišničnih storitev.

Podpiramo nadaljnji razvoj nacionalnih rešitev, ki so podlaga za varen dostop pacienta do lastnih podatkov, za komunikacijo pacienta z zdravstvenimi delavci in komunikacijo med zdravstvenimi delavci, za učinkovito izmenjevanje podatkov in dokumentov med subjekti v zdravstvu ter za posodobitev vrednotenja zdravstvenih storitev.

Še boljša uporaba podatkov

Podatki, ki nastajajo pri zdravstveni obravnavi pacienta, so ključna infrastruktura za nadgrajevanje kakovosti zdravstvenih storitev, višanje učinkovitosti postopkov v zdravstvu in zagotavljanje varnosti zdravstvene obravnave.

Izvajalcem zdravstvene dejavnosti in osrednjim institucijam priporočamo, da v še večji meri uporabijo zdravstvene podatke za analize in izvedbo aktivnosti za še boljšo dostopnost in kakovost storitev in še višjo varnost zdravstvene obravnave, ob upoštevanju zakonodaje in priporočil s področja varstva osebnih podatkov.

Umetna inteligenca

Umetna inteligenca bo v prihodnje vse bolj razširjen pripomoček strokovnim in drugim delavcem v zdravstvu in bo omogočala višanje produktivnosti in še boljše strokovne odločitve.

Izvajalcem zdravstvene dejavnosti priporočamo, da sledijo razvoju in načrtujejo premišljeno vpeljavo rešitev umetne inteligence, za katere se bo izkazalo, da so varne in kakovostne. Pri vpeljavi rešitev naj upoštevajo zakonodajo in priporočila s področij varstva osebnih podatkov in uporabe umetne inteligence.

Zaščita pred kibernetскими napadi

Vse pogostejši kibernetски napadi in njihove negativne posledice nas opozarjajo na pomembnost celovite zaščite pred kibernetскими napadi pri vseh subjektih v zdravstvu.

Izvajalcem zdravstvene dejavnosti, osrednjim institucijam v zdravstvu, univerzam in drugim subjektom v zdravstvu priporočamo, da neprestano in celovito krepijo zaščito pred kibernetскими napadi in drugimi tveganji za varnost in neprekinjeno delovanje informacijskih sistemov. Vključenost izvajalcev zdravstvene dejavnosti v omrežje zNET prispeva k višji varnosti njihovih informacijskih sistemov.

Zdravstveni informacijski standardi

SDMI vodi nacionalno podružnico mednarodne organizacije HL7, ki zagotavlja zdravstvene informacijske standarde.

Pri načrtovanju nacionalnih in lokalnih rešitev v zdravstvu priporočamo uporabo zdravstvenih informacijskih standardov, kot so Open EHR, HL7 FHIR idr.

SDMI želi aktivno sodelovati pri doseganju pridobitev z uporabo standardov in lahko s povezovanjem podružnice HL7 Slovenija z ostalimi nacionalnimi podružnicami in HL7 Europe prispeva k deljenju znanja

in izkušenj ter usmerjanju uporabe standardov za zagotavljanje enotnih, kakovostnih in interoperabilnih rešitev v zdravstvu.

Priporočamo uporabo standardov, ki omogočajo vpeljavo kakovostnih postopkov zdravstvene oskrbe in zdravja na daljavo, kot je npr. standard ISO 13131.

Izobraževanje zdravstvenih delavcev

Z boljšim znanjem o razvoju in uporabi digitalnih rešitev lahko zdravstveni delavci še bolj tvorno sodelujejo pri razvoju digitalnih rešitev in še bolje izkoristijo priložnosti, ki jih omogočajo tovrstne rešitve.

Izvajalcem zdravstvene dejavnosti priporočamo, da namenijo več sredstev za krepitev znanja zdravstvenih delavcev o razvoju in uporabi digitalnih rešitev.

Medicinskim in zdravstvenim fakultetam priporočamo, da vključijo več digitalnih vsebin v redne izobraževalne programe za medicinske in zdravstvene poklice.

Nacionalna raziskovalna infrastruktura

Podpiramo širitev in vsestransko uporabo nacionalne raziskovalne infrastrukture, ki omogoča raziskave s področja ved o življenju, med katerimi so tudi raziskave, katerih izsledki omogočajo razvoj bolj digitaliziranih postopkov zdravljenja in postopkov zdravljenja, ki je prilagojeno posameznemu pacientu. Raziskovalnim institucijam priporočamo vključevanje v evropske raziskovalne infrastrukture s področij povezanih z medicinsko informatiko in eZdravjem.

Informatika v zdravstveni negi

V sklopu kongresa je potekala sekcija o informatiki v zdravstveni negi. Udeleženci so ob zaključku sekcije sprejeli naslednje zaključke o digitalizaciji na področju zdravstvene nege:

- Kritično mišljenje ob uporabi informacijsko komunikacijske tehnologije je nujno za vsa področja človeškega bivanja, za zdravstvene delavce še posebej.
- Umetna inteligenca bo slej ko prej temeljito preoblikovala način, kako deluje zdravstveni sektor in zdravstvena nega.
- Področje informatizacije dispečerske službe zdravstva je bilo odlično digitalizirano, vendar je ostalo še veliko izzivov za prihodnje. Ozavestiti je treba pomen omenjene službe za Slovenijo.
- Soočiti se je potrebno s problematiko kibernetске kriminalitete v zdravstvu in na splošno.
- Področje digitalnih kompetenc zdravstvenih delavcev in pacientov je potrebno stalno nadgrajevati.
- V formalno in neformalno izobraževanje medicinskih sester in babic ter ostalih zdravstvenih delavcev je potrebno vključiti znanja za kompetentno sodelovanje v procesu razvoja programskih rešitev.
- Podkrepati sodelovanje med snovalci informacijskih rešitev in strokovnjaki zdravstvene in babiške nege od začetka snovanja informacijskih sistemov.